

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Třanovice, okres Frýdek-Místek

739 93 Třanovice 92

Identifikátor školy: 600134237

Zřizovatel: Obec Třanovice, 739 93 Třanovice 250

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, PSČ 738 02

Termín konání orientační inspekce: 17. – 20. leden 2000

Čj.	142 034/00-11083
Signatura	on2bt104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 1999/2000 navštěvuje Základní školu v Třanovicích 50 žáků 1. – 5. ročníku. 17 žáků 5. ročníku se učí v samostatné třídě, 10 žáků 1. ročníku a 9 žáků 3. ročníku, 9 žáků 2. ročníku a 5 žáků 4. ročníku se učí ve spojených třídách. Součástí školy jsou i dvě oddělení školní družiny se 35 zapsanými dětmi. Budova školy, která se nachází v bezprostřední blízkosti silně frekventované mezinárodní komunikace, byla nedávno rekonstruována. V nové přístavbě vznikly prostory pro další tři učebny, místnosti školní družiny, školní kuchyň, školní jídelnu a obecní knihovnu. V budoucnu bude přístavba rozšířena o tělocvičnu, hřiště a obecní byt. V přízemí školní budovy je umístěna rovněž samostatná mateřská škola.

Inspekce se zaměřila na posouzení kvality vzdělávání v matematice, českém a anglickém jazyce. Hospitace proběhly ve všech ročnících a u všech vyučujících těchto předmětů.

Hodnocení kvality vzdělávání

Týdenní hodinové dotace odpovídají ve všech ročnících vzdělávacímu programu Základní škola. Učitelky mají zpracovány podrobné časové tematické plány učiva, které jsou v souladu s učebními osnovami. V navštívených hodinách nebyl zjištěn významný časový rozdíl mezi probíraným učivem a plány.

Z pěti pedagogických pracovníků má pedagogickou a odbornou způsobilost pro 1. stupeň základních škol pouze ředitelka školy. Jedna vyučující s dlouholetou praxí na základní škole absolvovala střední pedagogickou školu, obor vychovatelství, další učitelka dokončila magisterské studium vychovatelství a etopedie. Dvě vychovatelky školní družiny, z nichž jedna učí v části úvazku ve škole výchovy, studují v současné době vychovatelství. Ačkoliv procento aprobované výuky je velmi nízké (pouze 13 vyučovacích hodin ze 72, tj. 18%), úroveň pedagogické práce ve sledovaných hodinách byla vysoká.

Výuka probíhá v kmenových třídách. K dispozici je dále hudebna, počítačová pracovna a tělocvična. Třídy jsou prostorné, esteticky upravené, ve všech je zřízen relaxační kout. Žákovský nábytek je většinou nový, je zde dostatek prostoru pro umístění názorných pomůcek, příruční knihovničky a žákovských prací. Ve všech učebnách je vytvořeno příjemné a podnětné pracovní prostředí. Materiální vybavení kabinetů odpovídá požadavkům vzdělávacího programu, sbírky jsou dle možností doplňovány a učebnice inovovány. Díky sponzorským darům občanskému sdružení „Slunce“, jehož aktivity jsou zaměřeny na využití volného času dětí i dospělých a výrazně propojeny se zájmovou mimoškolní činností, mají žáci možnost využívat keramickou pec a počítačovou pracovnu s pěti PC.

Oblast plánování a přípravy výuky je promyšlená a vedením sledována, je hodnocena jako velmi dobrá. Personální podmínky neodpovídají kvalifikačním požadavkům, ale ve sledovaných hodinách se tento nedostatek v pedagogické práci učitelek neprojevil. Všechny pracovaly s maximálním nasazením, výborným vztahem k dětem a jejich potřebám. Zájem o další sebevzdělávání je zárukou příznivého vývoje. Personální situace je proto hodnocena jako velmi dobrá. Materiálně technické podmínky v nově rekonstruované budově díky promyšleným investicím zřizovatele umožňují kvalitní plnění vzdělávacího programu a rozvoj mimoškolní činnosti, jsou hodnoceny jako vynikající. Ve škole jsou vytvořeny odpovídající psychohygienické podmínky – estetika a účelnost vybavení, pitný režim, školní řád. V průběhu hospitovaných hodin byly zařazovány relaxační chvíle, posilovány hygienické a společenské návyky, bylo dbáno na pořádek pracovních míst. Tato oblast je hodnocena jako vynikající.

Matematika

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Střídání činností ve spojených ročnících bylo rovnoměrné, učitelky dokázaly vnímat a reagovat na potřeby a dotazy žáků v obou skupinách. V hodinách byly využity názorné pomůcky, systematické zápisy na tabuli, pozornost byla věnována pamětnému počítání. Žáci byli vedeni k promýšlení alternativních postupů, strukturovanému zápisu a užívání správné terminologie. V průběhu všech hodin byla uplatňována zpětná vazba, samostatné činnosti byly vyhodnocovány, chyby opravovány. Žáci jsou zvyklí na práci ve skupinách, při samostatných činnostech pracovali zodpovědně, vzájemně se nerušili. Učitelky respektovaly individuální tempo žáků a pro rychlejší děti měly připraveny další rozšiřující příklady. Zájem o probírané učivo byl povzbuzován promyšlenou průběžnou motivací. Žáci řešili úlohy vycházející z praxe. Vhodně byly uplatněny mezipředmětové vztahy, skupinové řešení úloh a vzájemná žákovská kontrola výsledků. Formulace slovních úloh, zdůvodňování postupů a vyjádření odpovědí rozvíjelo komunikativní žákovské dovednosti. Úroveň mluvního projevu učitelek byla velmi dobrá, jejich citlivý přístup k dětem a pozitivní hodnocení vytvářelo přátelskou pracovní atmosféru.

Organizace, formy a metody práce byly promyšlené a posilovaly aktivní učení, jsou hodnoceny jako vynikající. Vstupní i průběžná motivace udržovala zájem žáků, umožňovala pochopení mezipředmětových vztahů a praktického využití probíraného učiva. Pozitivním hodnocením byli žáci stimulováni k sebedůvěře. Tato oblast je hodnocena jako vynikající. Interakce a komunikace byla rovněž hodnocena jako vynikající.

Výuka matematiky byla celkově posouzena jako vynikající.

Český jazyk

Volba metod a forem práce respektovala věkovou přiměřenost výkladu i procvičování učiva. Ve třídách se spojenými ročníky je dobrá organizace hodin nezbytná. Bylo zřejmé, že žáci mají systém skupinové práce zažitý. Časté střídání metod a forem práce, zařazení didaktických her, skupinových činností a problémových úloh zajišťovalo aktivní zapojení všech žáků a tím i vysokou efektivitu hodin. Všem činnostem předcházela motivační část. V prvním ročníku byl poslech úvodní pohádky doprovázen komunikací s loutkou. Ve všech ročnících byly vhodně využity výchovné a humanitární prvky učiva, byly připomenuty mezipředmětové vazby. Žáci byli povzbuzováni, dokázali interpretovat své poznatky i názory. Samostatné práce byly frontálně vyhodnocovány, gramatické jevy zdůvodněny. Byla využita i žákovská knihovna a zdůrazněn význam četby. Vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky je založena na vzájemné důvěře. Vyučující vedou žáky k rozvíjení komunikativních dovedností a současně k respektování potřeb kolektivu.

Organizace, metody a formy práce jsou hodnoceny jako vynikající. Úroveň vstupní a průběžné komunikace, stimulující pozitivní hodnocení i úroveň komunikace a interakce byly rovněž hodnoceny jako vynikající.

Úroveň hospitovaných hodin českého jazyka byla celkově posouzena jako vynikající.

Anglický jazyk

Žáci se od 4. ročníku učí anglickému jazyku v tříhodinové týdenní dotaci. Vyučující angličtinu absolvovala jazykový a metodický kurz. Její aktivní znalost jazyka a moderních komunikativních metod je velmi dobrá. Návaznost učiva a výběr učebnic je konzultován se Základní školou v Hnojníku, kam děti po 5. ročníku odcházejí. Škola je dobře vybavena učebnicemi, pomůckami a metodickými materiály, které byly v hospitovaných hodinách funkčně využity. Forma a metody práce byly voleny tak, aby se na činnostech a prezentaci

dialogů podíleli všichni žáci. Témata rozhovorů byla žákům blízká. Při procvičování a upevňování slovní zásoby bylo dbáno na výslovnost, byl využit názor i didaktické hry. Zařazení a využití magnetofonové nahrávky nového textu bylo sporné, chyběl nácvik globálního chápání a procvičení nové slovní zásoby. Motivační a relaxační roli sehrálo časté zařazování písní s kytarovým doprovodem, různých pohybových her, soutěží a manipulace s názornými pomůckami. Vzhledem k velkému množství činností chyběl čas na vyhodnocení samostatné práce a procvičení nových poznatků. Důsledná anglická komunikace vyučující navozovala cizojazyčné prostředí, žáci velmi dobře rozuměli a reagovali rovněž anglicky.

Organizace, metody a formy práce plně odpovídaly modernímu pojetí jazykového vyučování. Redukce činností by umožnila hlubší zažití nového učiva. Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá. Průběžná motivace udržovala zájem dětí a jejich aktivní zapojení, bylo hodnoceno jako vynikající. Zpětná vazba nebyla prováděna důsledně, hodnocení nebylo zřejmé. Hlavně u začátečníků je nutno posilovat kladné hodnocení mluvního projevu na úkor klasifikace znalosti gramatiky a pravopisu. Hodnocení bylo posouzeno jako průměrné. Interakce a komunikace byly bezprostřední, do aktivního hovoru byli zapojeni všichni žáci, hodnoceno jako vynikající.

Celkově je úroveň výuky anglického jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

Vzhledem k výborným materiálním a psychohygienickým podmínkám, vysokému nasazení převážně nekvalifikovaných učitelek a úrovni hospitovaných hodin je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy má zpracován plán práce na školní rok 1999/2000. Na analýzu výsledků minulého školního roku navazuje vytýčení hlavních úkolů v oblasti vzdělávání – zaměření na všechny složky českého jazyka, význam četby, využití knihovny, posílení aktivního a samostatného učení. V oblasti výchovné se zaměřuje na estetickou a mravní výchovu, orientaci na využití volného času, posilování regionálního cítění a humanitárních prvků. Realizace těchto cílů je rozpracována v měsíčních plánech do konkrétních akcí a opatření. Měsíční plány, které mají všichni vyučující k dispozici, jsou v průběhu roku sledovány, vyhodnocovány a doplňovány o připomínky. Učební plán a tematické plány učiva jsou v souladu se vzdělávacím programem Základní škola č.j. 16 847/96-2. Škola se chce profilovat v oblasti estetické výchovy a využití volného času. Nabízí žákům možnost výběru v řadě zájmových kroužků – sportovní, hudební, výtvarný a počítačový. Na materiálním a personálním zajištění jejich činnosti se podílí občanské sdružení „Slunce“. Z jeho prostředků byla vybavena keramická dílna a počítačová učebna sloužící potřebám školy a občanů. Obecní úřad platí pracovníka civilní služby, který vede hudební a počítačové kroužky. Škola eviduje jednoho integrovaného sluchově postiženého žáka. Ve vyučování je zohledňován podle doporučení speciálního pedagogického centra, péče nad rámec vyučování ze strany školy není nutná.

Celoroční plán práce má jasně vymezeny cíle a jsou stanoveny prostředky jejich realizace. Systém krátkodobého plánování není zřejmý, upřesnění úkolů se řeší operativně v denním kontaktu. Škola nabízí široké možnosti využití volného času.

Oblast plánování je hodnocena jako dobrá.

Organizování

Součástí plánu práce je přidělení zodpovědnosti pracovníkům za výkon funkcí – vedení tříd, zájmových kroužků, správa sbírek a kabinetů, realizace mimoškolních akcí. Aktuální informace jsou v malém kolektivu předávány v každodenním styku nebo na provozních poradách. Obecnější informace se školskou a pedagogickou tematikou jsou zveřejněny ve sborovně. Organizace vyučování a pravidla chování žáků jsou určena věcným a srozumitelným školním řádem, se kterým byli seznámeni žáci i rodiče. Rozvrh hodin a organizace přestávek respektuje psychohygienické požadavky a odpovídá platným předpisům. Škola poskytuje rodičům informace běžnými formami – žákovské knížky, třídní schůzky, individuální konzultace, den otevřených dveří. Sdružení rodičů se podílí na organizačním a materiálním zajištění akcí s dětmi a pro děti, má možnost vznášet připomínky a náměty pro práci školy. V obci aktivně pracují občanská a zájmová sdružení, se kterými škola velmi dobře spolupracuje. Učitelky připravují s dětmi vystoupení pro složky, organizují sběr lesních plodů, spolupracují při pořádání výstav a obecních slavností. Ukázky z žákovských prací a informace ze života školy jsou zveřejňovány v měsíčníku Zpravodaj OÚ. Tradici má i spolupráce s mateřskou školou při veřejných vystoupeních, návštěvách kulturních akcí a adaptaci předškolních dětí na nové školní prostředí.

Organizace chodu školy má jasně stanovená pravidla. Aktuální úkoly jsou řešeny v každodenním kontaktu. Příkladná je spolupráce s občany a prezentace školy na veřejnosti.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Kompetence pracovníků školy a vytýčení sledovaných okruhů je stanoveno v celoročním plánu práce. Individuální schopnosti a nadání pedagogů jsou využity při vedení zájmové činnosti, přípravě žáků na soutěže a vystoupení, při zpracovávání a realizaci výukových a výchovných projektů – Na křídlech fantazie, Noc ve škole a další. Pedagogičtí pracovníci jsou velmi iniciativní, zavádějí do své práce řadu moderních vyučovacích prvků, vyrábějí si pomůcky a pracovní materiály, udržují vysokou estetickou úroveň pracovního prostředí. Škola podporuje další sebevzdělávání pedagogů. Dvě vychovatelky školní družiny studují střední pedagogickou školu, všechny učitelky navštěvují metodické akce pořádané Službou škole ve Frýdku-Místku a obvodním metodickým sdružením malotřídních škol. Začínající učitelce je věnována potřebná péče. Pracovníci byli seznámeni se zdůvodněním přiznání osobního příplatku. Perspektivní motivující kritéria hodnocení nejsou zpracována. Dlouhodobě je sledována úspěšnost začlenění žáků do spádové plně organizované Základní školy v Hnojníku.

Systém vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako dobrý.

Kontrolní mechanismy

Škola není právním subjektem, hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu je kontrolováno školským úřadem, prostředky z obecního rozpočtu kontroluje obecní úřad. Ředitelka školy provádí pravidelné kontroly provozu, zápisy o termínu kontroly a přijatých opatřeních jsou písemně doloženy. Rovněž pedagogická dokumentace je řádně vedena a pravidelně kontrolována. Hospitace mají předem stanovené cíle a rovnoměrně pokrývají všechny ročníky i vyučující. O jejich průběhu a závěrech rozboru hodin jsou vedeny záznamy. Pro evaluaci výsledků učení jsou hlavně ve vyšších ročnících prováděny testy. Jejich náročnost a obsah je konzultována se spádovou školou, do které žáci odcházejí.

Systém kontroly a jeho funkčnost jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je úroveň řízení školy posouzena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace – přehled o počtu žáků a tříd, přehled zájmové a mimoškolní činnosti, přehled o odborné a pedagogické způsobilosti pracovníků, učební plány, hospitační záznamy.
- Vnitřní dokumentace a materiály školy – plán práce na školní rok 1999/2000, tematické plány učiva, záznamy z hospitační a kontrolní činnosti ředitelky školy, zápisy z provozních porad, sešity, žákovské knížky, dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků, výroční zpráva školy za školní rok 1998/1999, kronika.
- Povinná dokumentace školy podle §38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. Škol 451/96/460-01 ze dne 27.5.1996, informační výpis ze sítě škol ze dne 1.9.1998

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Kvalitní prostorové a materiální podmínky školy
- Vysoká estetická úroveň pracovního prostředí
- Důsledná motivace učiva a aktivita žáků ve sledovaných hodinách
- Využívání moderních prvků aktivního učení
- Široká nabídka mimoškolních aktivit
- Efektivní spolupráce s obecními občanskými organizacemi

Negativa:

- Absence krátkodobého plánování a analýzy dílčích výsledků
- Nejsou stanovena motivující kritéria osobního hodnocení pracovníků

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k požadavkům schváleného vzdělávacího programu jsou využívány efektivně.

Celkově je práce školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Židková

Mgr. Marie Židková v.r.

Ve Frýdku-Místku dne 27. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 1. 2000

Razítko

Mgr. Lydie Wojtynová

Mgr. Lydie Wojtynová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Frýdek-Místek	2000-02-24	142 061/00-11140
Zřizovatel Obec Třanovice	2000-02-23	142 058/00-11083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.